

VERGİ RAPORU

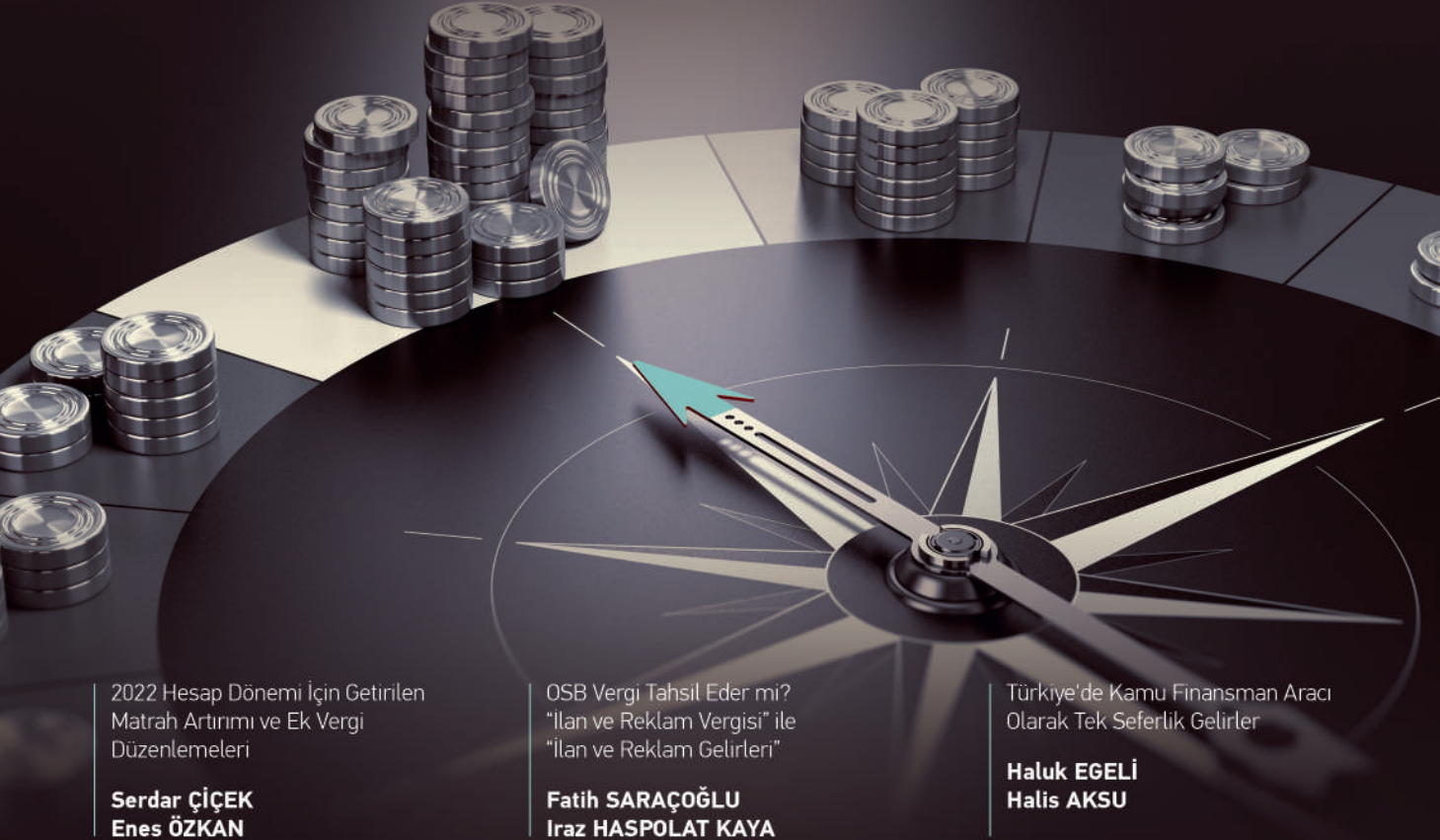
Vergi Mevzuatında
Ulusal ve
Uluslararası
Güncel Gelişmeler
Özel Eki

ISSN 2667-5099

31 . yıl | Aylık Maliye, Ekonomi ve Hukuk Dergisi
Yıl: 31 • Sayı: 285 • Haziran 2023 • Fiyat: 120,00 TL

GELİŞMEKTE OLAN ÜLKELERDE UYGULANAN VERGİ POLİTİKASININ DOĞRUDAN YABANCI YATIRIMLAR ÜZERİNE ETKİSİNİN YENİDEN DEĞERLENDİRİLMESİ

2022 Hesap Dönemi İçin Getirilen
Matrah Artırımı ve Ek Vergi
Düzenlemeleri

Serdar ÇİÇEK
Enes ÖZKAN

OSB Vergi Tahsil Eder mi?
"İlan ve Reklam Vergisi" ile
"İlan ve Reklam Gelirleri"

Fatih SARAÇOĞLU
İraz HASPOLAT KAYA

Türkiye'de Kamu Finansman Aracı
Olarak Tek Seferlik Gelirler

Haluk EGELİ
Halis AKSU

Piyasa
Raporu

www.vergiraporu.com.tr

ADLİ MUHASEBE VE HİLE DENETİMİ EĞİTİMİ

Eğitim sürecinde alınacak teorik bilgi ve örnek vaka anlatımlarıyla, herhangi bir ekipmana ihtiyaç duymadan siz de **Adli Muhasebe Uzmanı** olarak bilirkişilik yapabilecek düzeye gelerek, bu alandaki nitelikli insan ihtiyacını karşılayabilirsiniz.

QR Kodu Okutarak
Yukarıdaki Eğitimi
İnceleyebilirsiniz.

0(312) 911 92 91
pgaakademi.com
bilgi@pgaakademi.com

Aylık Maliye, Ekonomi ve Hukuk Dergisi
sayı 285

Yayın Dili: Türkçe

İmtiyaz Sahibi
Vergi Müfettişleri Derneği Adına
Genel Başkan

Ahmet Halis BAŞLI
İstanbul - Türkiye

Genel Yayın Editörü
Doç. Dr. Mustafa Göktuğ KAYA
Ankara - Türkiye

Editör Yardımcıları
Prof. Dr. Yüksel BAYRAKTAR
İstanbul - Türkiye

Dr. Öğr. Üyesi Arif AYLUÇTARHAN
İstanbul - Türkiye

Yayın Kurulu Üyeleri
Prof. Dr. Metin TOPRAK
İstanbul - Türkiye

Prof. Dr. Ersan ÖZ
Denizli - Türkiye

Niyazi Koray GÜRHAHTA

Ankara - Türkiye

Çağlar DOĞAN

Ankara - Türkiye

Ahmet Ali SOYLU

Ankara - Türkiye

Fatih AKTEMUR

Kocaeli - Türkiye

Doç. Dr. İrem DİDİNMEZ

Ankara - Türkiye

Yayın Danışmanı (Çeviriden Sorumlu)

Nahide Meriç URAK

Ankara - Türkiye

Niyazi ALTINER

Ankara - Türkiye

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü

Mesud ALTUNDAĞ

Kocaeli-Türkiye

Dil Editörü - Yayın Sorumlusu

Zeynep TURAN

Ankara - Türkiye

Yönetim ve Yazışma Adresi

Cihan Sokak No: 13/7

Sihhiye / ANKARA

Tel: (0.312) 231 80 19 (pbx)

Fax: (0.312) 231 80 65

e-posta: vergiraporu@vmd.org.tr

ISSN 2667 - 5099

Gratik Tasarım ve Baskı

ENT Matbaa Yayın Reklam San. ve Tic. A.Ş.

Yönetim ve Yazışma Adresi

Maltepe Mahallesi Litros Yolu Sokak

Fatih Sanayi Sitesi No:12 İç Kapı No:12

Zeytinburnu/İstanbul

Tel: 0212 415 02 06

Basım Tarihi: 08.06.2023

Yayın Türü: Yaygın Süreli

Dergimiz, TUBİTAK ULAKBİM Sosyal
ve Beşeri Bilimler Veri Tabanı Komitesi
tarafından, 08.05.2015 tarih ve 60 sayılı Komite
toplantısında, 2014 yılı basımları dahil veri
tabanına alınmaya uygun bulunmuştur.

YAYIN OKUMA ve DANIŞMA KURULU YAYIN DANIŞMA KURULU

Prof. Dr. Abdurrahman AKDOĞAN
Başkent Üni. Hukuk Fak.
Prof. Dr. Adnan AÇIKGÖZ
Uludağ Üni. İİBF
Prof. Dr. Ahmet AK
Hacı Bayram Veli Üni. İİBF
Prof. Dr. Ahmet Burçin YERELİ
Hacettepe Üni. İİBF
Aykut GÜLEÇ
E. VMD Başkanı, E. Vergi Müfettişi
Prof. Dr. Bernur AÇIKGÖZ
İzmir Katip Celebi Üni. İİBF
Prof. Dr. Binhan Elif YILMAZ
İstanbul Üniversitesi-İktisat Fakültesi
Dr. Bumin DOĞRUSÖZ
Marmara Üni. İİBF
Prof. Dr. Burak DARICI
Bandırma Onyedü Eylül Üni. İİBF
Coşkun ÇEKİÇİLER
Sağlık ve Teknoloji Bakanlığı-Ar-Ge Teşvikleri Gen. Müd. Yard.
Prof. Dr. Doğan ŞENYÜZ
Uludağ Üni. Hukuk Fak.
Prof. Dr. Ersan ÖZ
Pamukkale Üni. İİBF
Dr. Fatih PEKŞEN
Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı Strateji Geliştirme Başkanı
Prof. Dr. Fatih SARAÇOĞLU
Hacı Bayram Veli Üni. İİBF
Prof. Dr. Güven SAYILGAN
Ankara Üni. SBF
Prof. Dr. Halil TUNALI
İstanbul Üniversitesi-İktisat Fakültesi
Prof. Dr. Hasan ABDİOĞLU
Karadeniz Teknik Üni. İİBF
Prof. Dr. Hatice YURTSEVER
Manisa Celal Bayar Üni. İİBF
Prof. Dr. Hasan Murat ERTÜĞRUL
Anadolu Üni. İİBF
Prof. Dr. İhsan Cemil DEMİR
Aydın Kocatepe Üni. İİBF
Kemal Serkan KESKİN
YMM, E. Vergi Müfettişi
Mücahit GYRİZ
Devlet Malzeme Ofisi E. Genel Müdürü

Doç. Dr. Ali Ender ALTUNOĞLU
Pamukkale Kocaman Üni.
Dr. Öğr. Üyesi Akif ABDULLAH
Aydın Kocatepe Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Arif AYLUÇTARHAN
İstanbul Üni. İşletme Fak., E. Vergi Müfettişi
Barış BAL
Vergi Müfettişi
Burak DEMİRKAN
Vergi Başmüfettişi
Burhan SARGİN
YMM, E. Vergi Müfettişi
Cem ÇANKAYA
Hazine ve Maliye Müfettişi
Devrim Emre MUTLU
Vergi Başmüfettişi
Dr. Öğr. Üyesi Dilek AKBAŞ AKDOĞAN
İstanbul Medeniyet Üni.
Durmuş Erdem ARSLANOĞLU
Vergi Müfettişi
Ebübekir MUTLU
Vergi Müfettişi
Arş. Gör. Eda YILMAZ
Hacettepe Üniversitesi
Emrah TUNCER
Vergi Müfettişi
Erhan ÜSTÜN
Vergi Müfettişi
Erkan KIZIL
Vergi Müfettişi
Prof. Dr. Ersan ÖZ
Pamukkale Üniversitesi
Ersin AKÇAY
Vergi Müfettişi
Esat YAMAÇ
Vergi Başmüfettişi
Doç. Dr. Esra KABAÇAKLARLI
Selçuk Üniversitesi İİBF
Ethem Tarık ERTÜRK
Vergi Müfettişi
Fahrettin AÇAR
Vergi Müfettişi
Doç. Dr. Fazlı YILDIZ
Dumlupınar Üniversitesi İİBF
Fedai AYDIN
YMM, E. Vergi Müfettişi
Fatih EGE
Vergi Müfettişi
Ferhat KARA
Vergi Müfettişi
Feyzullah DURGUT
Vergi Başmüfettişi
Hakan GÜNER
Vergi Başmüfettişi
Hakan KAVAK
Vergi Müfettişi
Doç. Dr. Hakan YAVUZ
Sakarya Üniversitesi
Hamdi ÖZCAN
Vergi Başmüfettişi
Dr. Öğr. Üyesi Hicran KASA
Türk Hava Kurumu Üni.
Hasan ÇANAYAKIN
Vergi Müfettişi
Hasan DEMİR
Vergi Başmüfettişi
Hasan KIRAZ
Vergi Müfettişi
Hasan SARI
Vergi Müfettişi
Hasan TOPRAK
SGK Müfettişi
Hayrunnisa ŞEN DOĞRUYOL
GİB Grup Başk., E. Vergi Müfettişi
Hürsül KAYA
SGK Müfettişi
Arş. Gör. Hüseyin Taylan EĞEN
Hacettepe Üni., İİBF
İbrahim BAĞAR
Vergi Müfettişi
İlhan ÖZKAN
Avukat, YMM, E. Vergi Müfettişi
İlhan TAŞPINAR
YMM, E. Vergi Müfettişi
Dr. Araş. Gör. İnci SANDALCI
Kütahya Dumlupınar Üniversitesi
Doç. Dr. İrem DİDİNMEZ
Hacettepe Üni. İİBF
Dr. Öğr. Üyesi İsmail CİĞERCI
Aydın Kocatepe Üni.
Dr. Öğr. Üyesi İsmail ENGİN
Hacı Bayram Veli Üni.
İsmail Hakkı YÜCELEN
Vergi Başmüfettişi

Muhammet Fatih DAĞLI
TUSAS İDDK Başkanı, E. Vergi Müfettişi
Prof. Dr. Mustafa Ali SARILI
Adnan Menderes Üni. İİBF
Mustafa Erkan ÜYÜMEZ
Anadolu Üniversitesi İİBF Maliye Bölümü Yunusemre Kampüsü Tepebaşı/Eskişehir
Prof. Dr. Nurettin BİLİCİ
Cankaya Üni. Hukuk Fak.
Nuri ERANIL
GİB Grup Başk., E. Vergi Müfettişi
Onur ÖZ
Finansal Piyasalar ve Kambiyo Genel Müdürü
Osman EŞGİN
Kocaeli Vergi Dairesi Başkanı, E. Vergi Müfettişi
Prof. Dr. Osman PEHLİVAN
Karadeniz Teknik Üni. Hukuk Fak.
Ömer ALANLI
İzmir Vergi Dairesi Başkanı, Vergi Başmüfettişi
Özgür KUBUŞ
E. VMD Başkanı, Vergi Başmüfettişi
Sedat İÇEL
Vergi Denetim Kurulu Başkan Yardımcısı, Vergi Başmüfettişi
Suat SARIGÜL
E. Vergi Denetim Kurulu Başkanı
Prof. Dr. Şafak Erten ÇOMAKLI
E. Anadolu Üni. Rektörü
Doç. Dr. Şeref İBA
Yasama Üzmanı
Taner SARIÖY
Vergi Başmüfettişi
Tuğrul CEYLAN
Vergi Başmüfettişi
Tülin DOĞAN
E. VMD Başkanı, Vergi Müfettişi
Ümit GÜNER
Adana Vergi Dairesi Başkanı, Vergi Başmüfettişi
Prof. Dr. Yusuf AKAN
Atatürk Üni. İİBF
Prof. Dr. Yusuf KILDIŞ
Dokuz Eylül Üni. İİBF
Zafer KÜTÜK
Vergi Başmüfettişi
Prof. Dr. Zeynep ARIKAN
Dokuz Eylül Üni. İİBF

YAYIN OKUMA KURULU

Dr. Öğr. Gör. İsmail İŞLER
Pamukkale Üniversitesi
İsmail KARAKOÇ
Vergi Müfettişi
İsmet POLAT
YMM, E. Vergi Müfettişi
Kamuran ÇAĞLAR
Vergi Müfettişi
Karani ARSLAN
Vergi Müfettişi
Doç. Dr. Kayahan TÜM
Hatay Mustafa Kemal Üni. İİBF
Levent EMRE
Vergi Başmüfettişi
Levent ÖZKAYA
Vergi Müfettişi
Doç. Dr. Mehmet BULUT
Büyükdere Üni. İİBF
Mehmet DERİCİ
Vergi Müfettişi
Mehmet Fatih ÖZMEN
Vergi Müfettişi
Mesud ALTUNDAĞ
Vergi Müfettişi
Muhammet Mustafa DEMİREL
Vergi Müfettişi
Muhsin BOĞAZ
Vergi Başmüfettişi
Murat ÖZLEM
Vergi Müfettişi
Murat SARI
Vergi Müfettişi
Doç. Dr. Mustafa Göktuğ KAYA
Vergi Başmüfettişi
Necmettin GÜNDÜZ
Vergi Başmüfettişi
Niyazi Koray GÜRHAHTA
Vergi Başmüfettişi
Okan YILDIRIM
SGK Müfettişi
Doç. Dr. Osman GEYİK
Dicle Üni.
Osman EŞGİN
Vergi Başmüfettişi, Kocaeli Vergi Dairesi Başkanı
Ömer GEZER
Vergi Başmüfettişi
Özgül ERKAN
Vergi Başmüfettişi
Prof. Dr. Özgür BİLYAN
Bandırma Onyedü Eylül Üni. İİBF
Doç. Dr. Perihan Hazal KAYA
Selçuk Üni., İİBF
Recep BORA
Vergi Başmüfettişi
Semra ERSOY
YMM, E. Vergi Müfettişi
Dr. Öğr. Üyesi Sercan YAVAN
Adnan Menderes Üni. İİBF
Serdar KUŞCU
YMM, E. Vergi Müfettişi
Serdar MERMUTLU
Vergi Müfettişi
Serkan KORKMAZ
Vergi Müfettişi
Serkan KURT
Vergi Müfettişi
Prof. Dr. Serkan Yılmaz KANDIR
Çukurova Üni. İİBF
Tamer GÜNDOĞDU
YMM, E. Vergi Müfettişi
Tolga KAYA
YMM, E. Vergi Müfettişi
Dr. Tuğay GÜNEL
Çukurova Üni.
Uğur İKİZ
Vergi Müfettişi
Doç. Dr. Ulvi SANDALCI
Kütahya Dumlupınar Üni.
Ümman CERİT
Vergi Başmüfettişi
Yeysi Cumhur ENSARIOĞLU
E. Vergi Müfettişi
Yakup GÜMÜŞ
Aile ve Sosyal Pol. Bak. Başdenetçisi
Arş. Gör. Yasemin ÇOLAK
Hacettepe Üniversitesi
Yıldırım AKBULUT
Vergi Müfettişi
Yiğit YILMAZ
Vergi Müfettişi
Dr. Yusuf ARTAR
YMM, E. Vergi Müfettişi
Doç. Dr. Yusuf TEMÜR
Tokat GOP Üni.

Değerli Okurlarımız,

Yeni bir sayıyla sizlere buradan seslenebilmenin ve sizlerle alanlarında üretilmiş çok kıymetli çalışmaları paylaşmanın mutluluğunu yaşıyoruz.

Kamu finansman kaynakları denilince ilk akla gelen, verginin önemli bir kalem olarak yer aldığı kamu gelirleri, Merkez Bankası Kaynakları ve Borçlanma gibi geleneksel kamu finansman araçlarıdır. Sürdürülebilir kalkınma ve refah artışını sağlama görevlerini yerine getirebilmek için ekonomi politikalarıyla piyasayı etkilemek ve diğer taraftan kamu gelirlerinin yetersiz kaldığı dönemlerde ortaya çıkan kamu finansman açığını kapatmak zorunluluğu devletleri yeni finansman kaynakları arayışına itmiştir. Bu süreçte ortaya çıkan, devamlılık arz etmeyen ve uygulandığı dönemde önemli etkileri olan “Tek Seferlik Gelir” kavramının ele alındığı Prof. Dr. Sayın Haluk EGELİ ve Vergi Müfettişi Halis AKSU'nun **“Türkiye’de Kamu Finansman Aracı Olarak Tek Seferlik Gelirler”** isimli çalışması istifadelerinize sunulmuştur.

Yukarıda adı geçen çalışmada da belirtildiği üzere tek seferli gelir kaynağı seçimi yapılırken mükellefin vergiye uyumunu bozucu hususların göz ardı edilmemesi gerekmektedir. Vergi idaresine duyulan güven ve vergi denetiminin güçlü olması vergiye gönüllü veya zorunlu uyumu sağlayan önemli etkenlerdendir. Vergiye gönüllü veya zorunlu uyum hakkında bilimsel yöntemlerden yararlanılarak konu hakkında literatüre katkı sağlayan Dr. Öğretim Üyesi Sayın Zuhal AKBELEN, Doç. Dr. Sayın Zehra Berna AYDIN ve Doktora Öğrencisi Sayın , Huseyn GULIYEV'in **“Vergi Uyumunda Kaygan Zemin Yaklaşımı”** isimli çalışması dergimizde yerini almıştır.

Bu çalışmalarla birlikte birbirinden değerli diğer çalışmaları bizlerle paylaşan değerli yazarlarımıza teşekkür eder, çalışmalarının mesleki ve akademik hayatınıza katkı sağlamasını dileriz. Sağlıcakla kalın.

İÇİNDEKİLER

MAKALELER

- 7** GELİŞMEKTE OLAN ÜLKELERDE UYGULANAN VERGİ POLİTİKASININ DOĞRUDAN YABANCI YATIRIMLAR ÜZERİNE ETKİSİNİN YENİDEN DEĞERLENDİRİLMESİ
Hakemli Makale, Türü: Araştırma
İrem ERASA AKÇA / Dr. Öğr. Üyesi
Ahmet KÂHİLOĞULLARI / Dr. Öğr. Üyesi
- 22** 2022 HESAP DÖNEMİ İÇİN GETİRİLEN MATRAH ARTIRIMI VE EK VERGİ DÜZENLEMELERİ
Hakemli Makale, Türü: Derleme
Serdar ÇİÇEK / Doç. Dr.
Enes ÜZKAN / Doktora Öğrencisi
- 41** OSB VERGİ TAHSİL EDER Mİ? "İLAN VE REKLAM VERGİSİ" İLE "İLAN VE REKLAM GELİRLERİ"
Hakemli Makale, Türü: Derleme
Fatih SARAÇOĞLU / Prof. Dr.
İraz HASPOLAT KAYA / Prof. Dr.
- 51** TÜRKİYE'DE KAMU FİNANSMAN ARACI OLARAK TEK SEFERLİK GELİRLER
Hakemli Makale, Türü: Derleme
Haluk EGELİ / Prof. Dr.
Halis AKSU / Vergi Müfettişi
- 75** VERGİ UYUMUNDA KAYGAN ZEMİN YAKLAŞIMI
Hakemli Makale, Türü: Araştırma
Huseyn GULİYEV / Doktora Öğrencisi
ZUHAL AKBELEN / Dr. Öğr. Üyesi
Zehra Berna AYDIN / Doç. Dr.
- 90** TÜRKİYE'DE TOPLAM VERGİ GELİRLERİNİN KALDIRAÇ ETKİSİ
Hakemli Makale, Türü: Araştırma
Pınar Bengi KAYA / Dr. Öğr. Üyesi
Gülsüm GÜRLER HAZMAN / Prof. Dr.
- 111** KAYIT DIŞI KAZANÇ VE SERMAYE AZALTIMININ KÂR PAYI SAYILIP SAYILMAYACAĞINA İLİŞKİN SORUNLAR VE AÇIKLAMALAR
Hakemli Makale, Türü: Derleme
Görkem Ali ÖZVEREN / Vergi Müfettişi
- 123** **VERGİ MEVZUATINDA GÜNCEL GELİŞMELER**
Hazırlayan:
Çağlar DOĞAN / Vergi Müfettişi
- 131** **ULUSLARARASI VERGİ HABERLERİ**
Hazırlayan:
Barış BAL / Vergi Müfettişi
- 141** **ÖZELGE VE YARGI KARARI ÖZETLERİ**
Hazırlayan:
Çağlar DOĞAN / Vergi Müfettişi
- 157** **PRATİK BİLGİLER**